

HOVSLAGAR

MAGASINET Juli–Augusti 2024 nummer 4 **Sverige**

Var med och arrangera våra tävlingar

Det har varit en intensiv vår. Landslagsuttagning, årsmöte och bara en dryg månad senare SM på Strömsholm med tävlande från Norden och kontinenten.

Ordförande har ordet

Detta arbete har legat på styrelsen. Det är otroligt roligt, men nu planerar vi att lämna över tävlingsfixandet till en tävlingssektion. Vill du vara med och arbeta inför och under tävlingar? Det är väldigt lärorikt och jag lovar att du kommer att hamna i ett härligt gäng som arbetar tillsammans. Hör av dig om du är sugen på att vara med!

För dig som vill ha chans att få ditt gesäll- eller mästarbrev i Blå Hallen i Stockholm är det hög tid att ansöka. Senast den 1 augusti ska din ansökan finnas hos Hantverksrådet i Leksand. Eller så kanske du väljer att ta emot ditt brev på Solvalla, under festliga former på årsmötet.

Jag vill också påminna om att det går att anmäla sig till Block 7, som vi håller den 27–29 september.

Nu ska vi njuta av sommaren och ladda batterierna inför hösten, då styrelsen ska delta på Flyinges Hoof Summit samt organisera höstmöte och hovslagarträffar för er medlemmar.

Ta hand om er!

Mikaela Hallstedt
Ordförande

Sandsten Atlason är Svensk mästare – igen!

Johannes Sandsten Atlason gjort det igen. För andra året i rad vann han titeln Svensk mästare.

Svensk mästare både 2023 och 2024. Vad är det han har, som gör att han vinner?

– Jag tror det handlar om dagsform. Jag tror inte att det skiljer så särskilt mycket mellan oss i toppen. Man tränar mycket och lägger ner mycket tid i smedjan och på förberedelser. Jag åker också runt och tävlar på andra tävlingar utomlands.

I vår har han tävlat två gånger i England och i höstas i Kanada. Han ställde inte upp i årets landslagsuttagning eftersom han planerar att tävla i Calgary i Kanada i september även i år.

– Det krockar lite med landslagsuppdragen, så jag var tvungen att välja och då blev det tävlingarna i Kanada. Där tävlar man individuellt i VM, inte i lag som det är i England.

En plats för utveckling

Till den som är sugen på att tävla men inte riktigt vågar ta steget vill Johannes säga att tävlandets huvudsyfte är egentligen all träning man lägger på vägen.

– Tävlandet är en plats för att utvecklas och lära sig mer inom hantverket, oavsett om du fortfarande är lärling eller har varit verksam i flera år. Därför är det viktigt att komma ihåg allt man lär sig på vägen inför en tävling, och inte bara själva resultatet i sig. Även fast det såklart är kul med bra placeringar.

– Om man är rädd att göra bort sig eller att någon ska ha åsikter

STORT GRATTIS! Johannes Sandsten Atlason (till höger) blev årets svenska mästare. Här är han tillsammans med Jorma Uotila och i handen håller han Jormas vandringspris, som går till den som har högst resultat inklusive ardennerskoningen, som är obligatorisk. Priset är instiftat för att främja ardennerskonung. Foto: Privat

om arbetet man utför på tävlingarna så behöver man inte vara det. Vi har väldigt bra gemenskap på tävlingarna och hjälper och stöttar varandra. Alla är intresserade av att de som är med och tävlar ska bli bättre.

Han beskriver tävlingsplatsen främst som en plats för utveckling.

– Sen är det klart att vissa tycker det är kul att tävla på hög nivå, som jag själv.

Han berömmar årets SM på Strömsholm.

– SHF har gjort ett toppenjobb med SM och med upplägget; att det är så pass mycket skoning. Det kräver ju alltid mer administrativt arbete och råddande för att få till det med hästar. Det har de varit jätteduktiga på tycker jag.

– Sen var det ju ett extra bra SM också eftersom jag vann! avslutar Johannes.

Lisa Olsson

Resultat, Ardennerklassen

1. Team Bodner Tools, Niklas Pettersson, Johannes Atlason, Daniel Sahl, Nikolaj Juul
2. Team Werkman, Magnus Smederöd, Nicolai Refsahl, George Hayter, Carl Magnusson
3. Svenska landslaget, Tobias Nilsson, Timmy Hoas, Siddy Johannsdottir, Martin Roos

Division 1

1. Johannes Sandsten Atlason
2. Per Nilsson
3. Tobias Nilsson

Division 2

1. Carl Magnusson
2. Erik Horpestad
3. Henrik Ny

Division 3

1. Nikolaj Juul
2. Oda Skaret Orskaug
3. Mathilda Siltberg

Samtliga resultat finns här:

<https://farrierportal.com>

FLER BILDER PÅ NÄSTA UPPSLAG

JÄRNVILJA. Linda Ledin.

DUGER DET? Domarna Spud Allison och Tommi Riikonen synar sömmarna..

DÄR SATT DEN! Linda Ledin i arbete.

SM 2024

Foto: Kate Jürriison och Nils Forssell

HETT OCH SVETT. Ardenneskoningen kostar på.

FINISH. Rickard Svärd filar på.

PÅ GÅNG. Snart har han den!

SÅDÄR JA. Snart klart.

HÄSTHÅLLARE ETT. Pelle Algotsson håller koll på framändan.

HÄSTHÅLLARE TVÅ. Per Nilsson gör en insats.

Fler bilder på
nästa uppslag

NOGRANN KOLL. Domarna Spud Allison och Tommi Riikonen granskar resultatet.

DIVISION 1/OPEN OCH SM. 1:a och Svenska mästare 2024 Johannes Sandsten Atlason, 2:a Per Nilsson och på tredje plats kom Tobias Nilsson.

Prisutdelning

vid festen på Westerqwarn

Foto: Kate Jürisson och Nils Forssell

KRAM! SM-vinnaren Johannes Sandsten Atlason kramar om SHF:s ordförande Mikaela Hallstedt.

TÅLAMOD. Ett SM sätter hästarna på prov. Det är mycket ståhej runt omkring. Matti Mehtälä skor. (ovan tv)

PAUS! Rickard Svärd och Tobias Nilsson pustar ut till vänster.

PRECISIONARBETE. Henrik Jansson, fullt koncentrerad på uppgiften. (th)

DIVISION 3. På 1:a plats Nikolaj Juul, 2:a Oda Skaret Orskaug och 3:a Mathilda Siltberg

TEAM WERKMAN. Laget kom två i ardennerklassen. Carl Magnusson och George Hayter tar emot pris. Med i laget var också Magnus Smederöd och Nicolai Refsahl. Domarna Spud Allison och Tommi Riikonen tittar på.

ARDENNERKLASSEN. Svenska landslaget kom på tredje plats. Martin Roos, Timmy Hoas, Tobias Nilsson och Siddy Johansdotir.

DIVISION 2. 1:a plats Carl Magnusson, 2:a Erik Horpestad och 3:a Henrik ny. Mikaela Hallstedt och Ricard Stahre till vänster och domarna Spud Allison och Tommi Riikonen.

Nya i styrelsen: Vem är du? Hur ser du på ditt styrelseuppdrag?

Kate Jürisson
45 år
Eskilstuna
– Jag är från Skåne, och är hovslagare sen

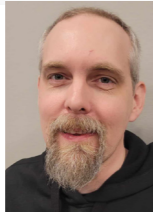
13 år. Utbildad i Skara 2009-2011 och fortbildning 2014. Har gesällbrev och blickar framåt mot mästarbrev. Debuterade på tävlingsarenan individuellt och var enda tjej i ardennerlaget "team Hovcompagniet" 2015. Som styrelseledamot hoppas jag kunna hjälpa till med att framför allt driva utbildningsfrågan. Jag ser brett på den och anser att utbildning/uppdatering i vårt yrke inte ska upphöra vid tre års grundutbildning utan det är något som bör ske parallellt med yrkeslivets gång.

Evelina Ekdahl
32 år
Älmestad,
Väster-
götland

– Jag bor på en gård utanför Ulricehamn med min sambo, vår son och våra djur. Jag har jobbat som hovslagare i tio år och tycker det är väldigt roligt att tävla inom hovslageriet. För att det ska bli tävlingar behövs det folk som arrangerar dom, så det är en av anledningarna att jag gått med som suppleant i styrelsen detta år. Sen tycker jag det är kul att vara med i en grupp som försöker utbilda och driva vår kår framåt med bland annat föreläsningar.

Nils Forssell
42 år
Råneå,
Norrbotten

– Jag bor i Råneå längst upp i Bottenviken. Jag har en stor familj med fyra barn, två äldre flickor och två yngre pojkar. Vi föder upp Welsh pony under namnet Stuteri Spira och har i dagsläget fem avelsston och egen godkänd hingst. Jag har ett stort intresse i min egen och andras utveckling inom hovslageri och ett tag var jag lärare på hovslagarutbildningen i Skellefteå. Jag vill främja att fler hovslagare träffas för en bättre gemenskap.

Här är nya styrelsen

Ordförande: **Mikaela Hallstedt**
Vice ordförande: **Magnus Borking**
Kassör: **Christian Martinus**
Ledamot: **Fredrik Råberg**
Ledamot: **Ricard Stahre**
Ledamot: **Kate Jürisson**
Ledamot: **Nils Forssell**
Ersättare: **Evelina Ekdahl**
Ersättare: **Kasper Lillemose**

Valberedningen
John Forbord, sammankallande, samt Helena Andersson och Michael Knap

Vett och etikett i kundrelationerna

Boka dina kunder, kom i tid och var hel och ren! Det är några av tipsen åhörarna fick när Magnus Smederöd pratade om kundrelationer.

Alla vi strävar efter samma sak, att sko hästar och få dem att må så bra som möjligt. Man blir som en stor familj. Men så finns det alltid saker som skaver och det är det vi ska prata om dag.

Så började Magnus Smederöd den föreläsning som han höll på årsmötet på Åby i slutet på april, och som hade rubriken "Den moderna hovslagaren".

– Hur är vi som hovslagare? Det här med att komma i tid... Det såg vi redan nu att det var lite svårt sa Magnus, och syftade på dem i publiken som drop-pade in efter utsatt tid.

– Ni som sitter här har ofta en fast kundkrets. Ni vet var kunden jobbar, ni kan deras arbetstid, ni vet vad de har för favoritfärg och vad de kör för bil. Det har de berättat för er. Det gör det enkelt för oss som företagare att planera. Min vecka ser ut så här: Jag tar tävlingshästarna måndag, tisdag och onsdag, kliniken torsdag och "skrapet" på fredag.

– Det är min tidsplanering. Om jag ska göra något annat på torsdag eller fredag så har jag inte bokat upp de dagarna och då behöver jag inte krångla till det för mina kunder.

Magnus jobbar med sms. Kunderna får ett sms med förelägnings tid och svarar med tummen upp, eller ett "funkar inte". På det sättet blir det mindre telefonsamtal på kvällstid.

Uppförande

– Vi representerar både oss själva och kåren. Vi är inte otrevliga, vi slår inte hästar. Och klädsel... man kommer hel och ren och man har ordning och reda i sin bil. Det säger mycket om hur man är som hovslagare.

Magnus jämför med om man anlitar till exempel en elektriker.

– Är det kaos runt elektrikern

börjar man ju fundera på om det är kaos i väggarna också. Allt sånt här är viktigt. Vi ska vara stolta över att vara hovslagare.

Känslig fråga

– Vi får ofta frågan, vad tycker du om den här skoningen? Det är en kollega som har skott och vi är ofta själva nyfikna på vem som har skott hästen. Men hur frågar man det? Och är det så att vi alltid ska säga att hästen är bra skodd?

– Vi ska ju tänka på hästen i första hand. Är hästen inte bra skodd är det vår skyldighet att säga det. Det handlar om djurskydd. Men HUR säger vi det? Säger vi det till kunden? Skriver vi det på facebook? Eller ska vi kanske ringa till och prata med den aktuella kollegan? frågar Magnus retoriskt.

Det krävs förstas mod att våga ringa det samtalet, för "vem är du att tala om att jag har gjort ett sämre jobb"?

– Idag måste man inte ha ett telefonnummer för idag finns vi på sociala medier och man kan skriva ett meddelande i messenger. Eller så kanske man tar det på ett lite fint sätt med kunden. Man får avgöra från fall till fall, fortsätter Magnus.

Serviceyrke

Hovslageri är i allra högsta grad ett serviceyrke. Magnus själv jobbar mellan klockan 07 och 16.

– Jag svarar inte gärna på samtal efter klockan 16. Jag ger 100 procent till mina kunder på dagtid men på kvällarna vill jag kunna släppa det, så gott det nu går.

Men ibland dyker det förstas upp bekymmer, som en häst som ska tävla och har en tappsko. Då kanske man måste ställa upp. Men ger man hästägarna lillfin-gret så tar de ofta hela handen, är Magnus erfarenhet.

– Det bästa jag har gjort är att jag har en egen smedja hemma. Där kan jag ta emot hästar även på helgen. Men då får de komma

SNUDD PÅ FULLSATT. Det var över 250 besökare på årsmötet och många hade valt att lyssna på föreläsarna på fredagsförmiddagen.

Foto: Lisa Olsson

till mig. Jag skulle aldrig sätta mig i bilen och åka ut och sko en häst på helgen.

Magnus tycker också att hovslagare behöver sträva efter att bli bättre ute i stallarna. Hans uppmaning lyder: Ha ordning och reda, ta upp sömmen, sopa stall-gången och se till att det är rent och fräscht.

– Jag hatar att komma till ett stall där det ligger massa skit efter hovslagaren som varit där före mig.

Alla kan göra fel

Hovslagare är kollegor men vi är också konkurrenter. Vi jobbar för att tjäna pengar.

Och även om man är erfaren kan man göra fel.

– Kanske har man skott i många år och så plötsligt sömtrycker man en häst. Se det som ett wake up call. Jag kan inte verka så hårt eller sömma så högt på den här hästen. Ibland behöver man en käftsmäll, säger Magnus.

– Om vi hovslagare emellan bara ger varandra ryggdunkningar kommer vi aldrig att bli bättre. Det är en balansgång, enligt Magnus.

Till sist, samarbetet med veterinärer.

– Enda sättet att kunna hantera

"Vi representerar både oss själva och kåren. Vi är inte otrevliga och vi slår inte hästar"

Magnus Smederöd
Hovslagar-
mäster

veterinärer är att vi utbildar oss, säger Magnus.

– Många veterinärer har inte det här praktiska i händerna som vi har, de har inte samma förståelse. För mig har det tagit 30 år att förstå. Vi kan se på hästarna hur de har det, hur är deras skor nöta, hur är hovarna nöta, är det en sur miljö? Vi kan använda våra sinnen, lukt, känsel, hörsel.

Ordet smak dök också upp och framkallade skratt i publiken.

Samarbete med veterinärer var den frågan som skapade mest debatt bland åhörarna, som fick göra sig hörda via tre mikrofoner som fanns ute i publiken.

Blankett för remiss finns på hemsidan

Sedan 2017 finns en blankett för att underlätta kommunikationen mellan veterinär och hovslagare vid remisser.

För att förbättra möjligheten till en god och säker vård inom djurens hälso- och sjukvård, genom hela värdekedjan, finns en nationell rutin för remitteringsförfarande.

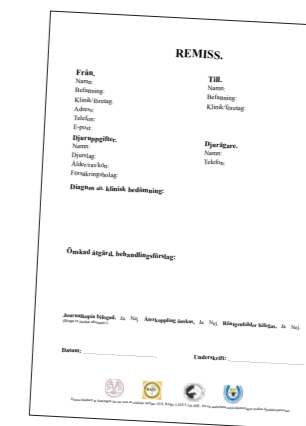
Genom ett samarbete mellan Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap, Riksföreningen Anställda Inom Djursjukvården, Legitimerade Sjukgymnaster Inom Veterinärmedicin och SHF finns en "riktlinje" för remisshantering, som alla de olika yrkenas organisationer har godkänt.

I det arbetet togs bland annat en blankett fram för att underlätta kommunikationen mellan veterinär och hovslagare.

Remissblanketten är fri att använda för alla, oavsett om man är medlem i SHF eller ej.

Blanketten heter "remissblankett_djurhalspersonal" och finns på hemsidan: <https://hovslagareforeningen.se/remiss>

Där hittar du också dokumentet "Remissrutin Djurhalspersonal" som innehåller riktlinjer för hur remisser ska gå till.

REMISSBLANKETTEN. Bara att ladda ner från hemsidan.

Tre nya i styrelsen

ÅRSMÖTET 2024. Vid årsmötet, som hölls söndag 28 april på Åby, valdes en ny styrelse. Efter lite dramatik, där mötet i en sluten omröstning röstade annorlunda än valbered-

ningens förslag, röstades styrelsen nedan fram. Två nya ledamöter och en ny ersättare presenterar sig ovan.

34 röstberättigade medlemmar deltog på mötet.

Häst med gaffelbandsskada kräver fast underlag i månader

FRÅGA: Hur länge ska en häst som haft gaffelbandsskada bak gå med sitt specialbeslag? Breddare tå och smala trakter? Tills den friskförklaras eller längre?

Fråga från flera hovslagare och veterinär

FRÅGA: Hej Henrik! En häst med gaffelbandsskada, hur anser du att den ska skos på bästa sätt? Kan man avlasta vissa delar av gaffelbandet beroende på vart skadan sitter eller avlastas hela med beslag? Bör hästen alltid skos vid skada på gaffelbandet? Mvh Lena

SVAR: Gaffelbandet är en del av hästens stödapparat på både fram och bakben. Den utgår från proximala delen av 3:e metacarpal/metatarsalbenet med några mindre fibrer som även fäster mot carpus och hasens nedre småben, fortsätter distalt och cirka 2/3 ner på skenbenet delar sig för att sedan fästa in på kotsenben. Från kotsenbenen så går det även gaffelbandsgrenar framåt som fäster in på långa tåsträckaren strax ovanför kronleden.

Gaffelbandet är mest uppbyggt av kollagen med några inslag av muskelceller som blir färre när hästen åldras. I viss skrift kan även gaffelbandet beskrivas som interosseous muscle då det från början räknades som en muskel.

Skador på gaffelband som vi ser relativt ofta idag är vanligast förekommande på själva gaffelbandet och inte lika vanligt på gaffelbandsgrenarna, även om det förekommer.

Skadorna på gaffelbandet kan i princip dyka upp var som helst och på vilken ras som helst, men vi ser att det på hopp- och galopphästar är vanligare på framben medan det är vanligare bak hos dressyrhästar och travare. En skada på gaffelband diagnostiseras vanligast med ultraljud

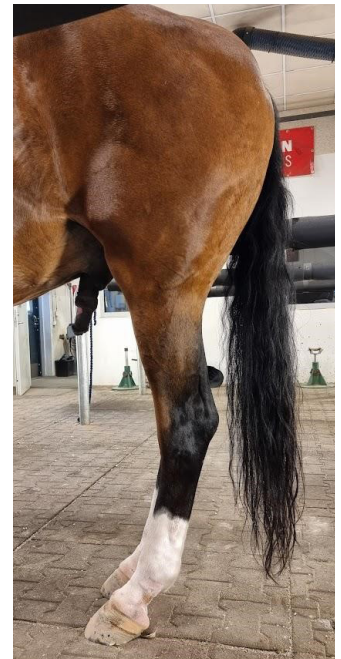

HÄST MED DSLD.

Foto: Henrik Jansson

PILARNA visar gaffelbandets placering.

HÄST som står under sig.

Behandling

I början är det vila, ofta i kombination med NSAID. Behandling som till exempel stötvåg, stamceller eller annan injektionsbehandling är vanligt förekommande.

Ofta kan vi hovslagare som är traditionellt lärda bli ombedda att sko med en bred tå och avsmalnande traktarmar. Frågar man någon som gärna vill sko med ett sådant beslag om man inte kan sko med en lång tå istället så blir svaret ofta; Nej verkligen inte! Så vad är då skillnaden? Det har gjorts vissa studier på den typen av beslag. Tyvärr är de flesta gjorda på sand. Är det något vi inte vill ha en gaffelbandsskadad häst på så är det mjukt underlag. Ett fast underlag dom närmsta månaderna för att kontrollera steget är av vikt för en bra läkning.

Beslag

Är skadan på en av gaffelbandsgrenarna så kan man avlasta dem något genom att sko med en extra breddning, mindre kilning som support av den skadade sidan. Vad det

gäller själva gaffelbandet, framförallt på framben, så brukar vi ha svårt att hjälpa dem med beslag. När det kommer till bakben så kan vi i vissa fall hjälpa hästen. Är det en häst som står under sig eller har en hög vinkel i hasen så kan vi hjälpa till med en sko med extra utlägg plantart. Det vi hjälper till med då är att ändra hästens hållning så att den står mer korrekt. Det kommer indirekt att hjälpa hästen med avlastning av gaffelbandet.

Vid extrema fall där man kanske till och med opererat gaffelbandet så kan man sömma på en patternbar med kil <5 cm, för att helt ta bort genomtrampet första månaden in i läkningsprocessen. Den höga kilen gör att det inte blir något genomtramp alls i kotan och därmed avlastas både gaffelband och böjsenor.

Hur länge man ska ha beslagen bestäms med återkommande ultraljud för att se hur läkningen i gaffelbandet fort går. Det man kan säga om gaffelband och senskador är att läkningen tar tid, allt mel-

lan 6 och 12 månader beroende på skadans storlek. Det finns också de som aldrig kommer tillbaka till fullt arbetet igen.

De som friskförklaras kan skos normalt med vanligt beslag om det inte var en avvikande benställning som var en del av grundproblemet. Då behöver man jobba med den balansen i hovarna över tid.

DSLID

För vetskap så finns sjukdomen Degenerativ Suspensory Ligament Desmistis. Den visar sig redan i hästens unga år och det som vi ser som tydligast är att dessa hästar ofta är rakhasiga och har en liknande björnfot i distala vinklarna. Det är en systemic disease i kollagenansättningen hos hästen med en dålig prognos för att bli en hållbar häst. För att ställa den diagnosen så skall också en veterinär tillkallas.

Henrik Jansson
FWCF
Hovslagarmäster

Foto: Inka Sandellus